

TEKSTOLOŠKA NAPOMENA

Ovaj izbor iz poezije Josipa Severa uključuje zbirke *Diktator* i *Anarhokor* (tiskane za autorova života), pjesme objavljene u periodici i izbor iz zbirke *Svježa dama Damask trese*, koju je na temelju rukopisne ostavštine priredio Branko Maleš. Izbor je zaključen zapisom Severova govora iz 1970. u kojemu naznačuje svoje poetske nazore. Pjesme su poredane kronološkim redosljedom. Nenaslovljene su pjesme u kazalu navedene prvim stihom u uglatim zagradama.

Budući da se puno toga u pjesništvu Josipa Severa događa u jeziku i zapisu teksta te budući da individualno pjesničko iskustvo nije uputno normativno disciplinirati, autorovi su jezični, pravopisni i tipografski izbori maksimalno poštovani. Ostavljeni su nestandardni oblik leksema *srednjevjekovni*, hiperkorektni futur prvi (*ostati će*), rastavljeno pisanje izrazā koje se uvriježilo sastavljeno pisati (*na desno, na gore, na dolje, na dušak, fata morgana*) te akuzativ imenice *kći* na mjestu na kojemu bi trebao doći nominativ (*treba mi njegova kćer*).

Štoviše, poštovani su različiti zapisi istih ili korespondentnih jezičnih podataka. Kada je riječ o pisanju velikoga i maloga slova, valja napomenuti da pjesnik u zbirci *Diktator* uopće nije koristio velika početna slova, dok je kasnije to uglavnom činio. Iako je znatno evoluirao, Severov autorski pravopis nije diran pa su pojedina imena i nazivi pisani malim početnim slovom (*astarta, aziija, pariz, praška, vlaška, veronika, nestor, dachau, empire state building, ruhr, uri, gruzija, tanit, madžarska* itd.), a pojedini su u različitim pjesmama različito i bilježeni (*krist, Krist; europa, Europa; Talmud, talmud; Budha, budha*). K tomu zadržano je i višeoblično pisanje čestične skupine *da li/je li* (*da li, dal, da l', da l – je li, jel*) i antonomastičkih oblika (*otone kućere, donkihote – Fortinbrase*). Sasvim je

naime moguće da mijene pjesnikova odnosa prema jezičnim normama (koje se također mijenjaju) posjeduju informacijsku vrijednost koja se tiče razvoja njegova lirskog idioma, poetike i odnosa prema jezičnim politikama.

Iznimno su učinjene sitne korekcije koje nemaju nikakva utjecaja na karakter autorskoga rukopisa, a koje pridonose njegovoj uređenosti. To se prije svega tiče nekoliko refleksa glasa *jat* (*slijedeći zvuk* > *sljedeći zvuk*; *slijedeći red* > *sljedeći red*; *sniježan* > *snježan*; *klješta* > *kliješta*) i zamjene crte spojnicom na mjestima na kojima je spojnica očekivana (*Kublaj – kan* > *Kublaj-kan*; *franjsko – josipska* > *franjsko-josipska*; *Frankopansko – Iličke* > *Frankopansko-Iličke*; *Materijalno – namjenski* > *Materijalno-namjenski*).

Naposljetku ispravljene su očite slovne pogreške koje su se u izvornicima potkrale u pisanju pojedinih riječi i izraza (*na zubiva spava* > *na zubima spava*; *sve one nebeski dveri* > *sve one nebeske dveri*) kao i slovne pogreške u pisanju vlastitih imena (*tristan da cunna* > *tristan da cunha*; *Nietzsche* > *Nietzsche*; *Kenzo Tange* > *Kenzō Tange*; *Humboltovu struju* > *Humboldtovu struju*; *Jemifija* > *Jefimija*).

U *Tumaču imena i izraza* i *Rječniku* pojašnjena su imena, toponimi, pojmovi i pojedine riječi. Nisu pojašnjavane Severove autorske tvorbe i igre riječima (*anarhokor*, *bol-art*, *frazarij*, *čugle*, *ritmička govorija*, *slazba od šaputavih šlapa*, *tužni tju od jeke* i sl.) jer su njihova značenja prigodna, neizvjesna i bitno ovisna o načinu osmišljavanja pjesme u kojoj se pojavljuju.

K. B.